II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

20. oktoober 2004,

toetuskava "Invest Northern Ireland Venture 2003" kohta, mida Ühendkuningriik kavatseb rakendada Põhja-Iirimaa VKEde abistamiseks

(teatavaks tehtud numbri K(2004) 3917 all)

(Ainult ingliskeelne versioon on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2005/644/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 88 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles teinud huvitatud pooltele ettepaneku nende selgituste esitamiseks vastavalt eespool nimetatud sätetele [1] ja võttes arvesse nende selgitusi,

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

(1) 20. märtsi 2003. aasta kirjas teavitasid Ühendkuningriigi ametivõimud komisjoni *Invest Northern Ireland Venture 2003* toetuskavast, mis registreeriti komisjonis 26. märtsil 2003. aastal.

(2) 15. mai 2003. aasta kirjas D/53203 ja 29. augusti 2003. aasta kirjas D/55504 palus komisjon teatatud meetme kohta lisateavet.

(3) Ühendkuningriigi ametivõimud esitasid taotletud teabe 24. juuni 2003. aasta kirjas ja 30. septembri 2003. aasta kirjas, mis registreeriti komisjonis vastavalt 1. juulil 2003. aastal ja 1. oktoobril 2003. aastal.

(4) 26. novembri 2003. aasta kirjas teavitas komisjon Ühendkuningriiki oma otsusest algatada meetme suhtes EÜ asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kohane menetlus.

(5) Komisjoni menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*. [2] Komisjon palus huvitatud pooltel esitada selgitused.

(6) Ühendkuningriik esitas oma vastuse komisjoni menetluse algatamise otsusele 6. jaanuari 2004. aasta kirjas, mis registreeriti komisjonis 9. jaanuaril 2004. aastal.

(7) Komisjon sai üheteistkümnelt huvitatud isikult märkusi 25. veebruari 2004. aasta, 27. veebruari 2004. aasta, 1. märtsi 2004. aasta, 2. märtsi 2004. aasta, 3. märtsi 2004. aasta 4. märtsi 2004. aasta ja 5. märtsi 2004. aasta kirjadega, mis registreeriti komisjonis vastavalt 2. märtsil 2004, 3. märtsil, 4. märtsil 2004, 8. märtsil ja 10. märtsil 2004.

[1] ELT C 33, 6.2.2004, lk 2.

[2] Vaata allmärkust nr 1.

(8) Komisjon edastas kõnealused selgitused 18. märtsi 2004. aasta kirjaga D/52015 Ühendkuningriigile, kellele anti võimalus selgitustele reageerida.

(9) Ühendkuningriigi arvamus kolmandate isikute selgituste kohta saadeti 29. aprilli 2004. aasta kirjaga ning registreeriti komisjonis 3. mail 2004. aastal.

(10) Ühendkuningriik esitas lisateabe teatatud meetme kohta 23. juuni 2004. aasta kirjas, mis registreeriti komisjonis 24. juunil 2004. aastal.

II. MEETME ÜKSIKASJALIK KIRJELDUS

1. Meetme eesmärk

(11) Meetme eesmärk on uue riskikapitalifondi asutamisega rahastada Põhja-Iirimaa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ([3]) (VKEde) riskikapitali.

(12) Fondi *Invest Northern Ireland Venture 2003* (edaspidi "fond") eesmärk on Põhja-Iirimaa VKEde abistamine teatavate rahastamisraskuste korral.

(13) Komisjon kiitis 4. veebruaril 2003. aastal heaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi, ([4]) mis on kõikides Ühendkuningriigi piirkondades, kaasa arvatud Põhja-Iirimaal rakendatav toetuskava.

(14) Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufond reguleerib VKEde riskikapitalifondide asutamist Ühendkuningriigis ja Gibraltaril.

(15) 4. veebruari 2003. aasta otsusega kiitis komisjon heaks riskikapitali riigiabi teatavates majanduspiirkondades, mis vastavad Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktis c sätestatud abikõlblikuks pidamise tingimusele, summas kuni 750 000 eurot, mis makstakse välja ühekordse maksena.

(16) Kuna Põhja-Iirimaa loetakse praegu Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c kohaselt abikõlblikuks piirkonnaks, ([5]) on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi toetuskava raames tehtavad investeeringud Põhja-Iirimaa VKEdesse piiratud 750 000 euro suuruse ühekordse maksega.

(17) Arvestades Põhja-Iirimaa eriprobleeme, kavatsevad Ühendkuningriigi ametivõimud kõnealuse meetme abil rahastada Põhja-Iirimaa VKEde riskikapitali kuni 1 500 000 Inglise naela (2,2 miljoni euro) ulatuses ühekordse osamaksena, ületades sellega väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi käsitlevas otsuses heakskiidetud osamakse maksimaalset suurust.

(18) Kõik teised nimetatud meetme materiaalsed aspektid on vastavuses äikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi käsitlevas otsuses sätestatud tingimustega.

2. Meetme kirjeldus

Toetuskava õiguslik alus

(19) Toetuskava õiguslik alus on 1982. aasta tööstusarengu korra *(Industrial Development Order)* (Põhja-Iirimaa) artikkel 7.

Toetuskava eelarve

(20) Ühendkuningriik kavatseb asutada 15–20 miljoni Inglise naela (22–29 miljoni euro) suuruse riskikapitalifondi.

(21) Kui kogutakse vähem kui 20 miljonit Inglise naela (29 miljonit eurot), vähendatakse vastavalt riigi osalust.

(22) Kui kogutakse rohkem kui 20 miljonit Inglise naela (29 miljonit eurot), võtab fond erasektori investoritelt vastu lisainvesteeringuid. Riigi osalust ei suurendata vastava tasemeni.

(23) Mingil tingimusel ei tohi avaliku sektori toetus olla suurem kui 50 protsenti fondi kogumahust.

Toetuskava kestvus

(24) Fond asutatakse usaldusühinguna 10 aastaks, perioodi võib kõikide investorite nõusolekul pikendada maksimaalselt 12 aastani, et tagada võimalus fondist edukalt lahkuda.

Toetuskava alusel toetuse saajad

(25) Kava kohaldatakse ainult Põhja-Iirimaa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suhtes.

(26) Raskustesse sattunud äriühingud jäetakse kavast välja.

([3]) Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlus, mida Ühendkuningriik toetuskavas kasutab, on igal üksikjuhul kooskõlas komisjoni 12. jaanuari 2001. aasta määruse (EÜ) nr 70/2001 (mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antava riigiabi suhtes, lisa I) (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 33) vastava määratlusega. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 364/2004 (ELT L 63, 28.2.2004, lk 22).

([4]) Riigiabi nr 620/2002 – Ühendkuningriik: "Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufond". Komisjoni 4. veebruari 2003. aasta otsus (C/2003/110).

([5]) Riigiabi nr 265/2000 – Ühendkuningriik: "2000.–2006. aasta piirkondliku abi kaart" (EÜT C 272, 23.9.2000, lk 43).

(27) Liigse tootmisvõimsusega sektorite, sealhulgas laevaehitussektori ja Euroopa Söe- ja Teraseühenduse sektorite ettevõtjaid ei rahastata.

Investeeringute suurus

(28) Fond investeerib abistatavatesse VKEdesse 250 000–1,5 miljonit Inglise naela (367 000–2,2 miljonit eurot). Teatavatel juhtudel on rahastamise teises voorus võimalikud lisainvesteeringud. Otsused ei sõltu eelnevatest investeerimisotsustest ja põhinevad abisaaja tegevuse tulemuslikkusel.

Kava raames antava toetuse kumulatsioon

(29) Ühendkuningriigi ametivõimud on deklareerinud, et investeeringu ajal vähendatakse toetuskava raames riskikapitalitoetust saavate VKEde puhul piirkondliku ja VKEde abi osatähtsust 30 % võrra võrreldes osatähtsusega, mida komisjon oleks muidu pidanud sobivaks.

Menetluse alustamise alused

(30) Komisjoni teatises riigiabi ja riskikapitali kohta (edaspidi "teatis") ([6]) määratletakse, et riskikapitalimeetmeid rahastatakse riiklikest vahenditest ainult juhul, kui turgudel tuvastatakse konkreetsed probleemid.

(31) Teatises märgitakse, et teatavad asjaolud mõjutavad ebasoovitavalt VKEde juurdepääsu kapitalile, näiteks puudulik või ebaühtlane teave või kõrged tehingukulud, mis võivad põhjustada turul probleeme ja seepärast õigustavad riigiabi andmist.

(32) Teatises märgitakse, et ühenduse riskikapitaliturg toimib üldiselt hästi, kuid et turul esineb puudujääke teatavate investeeringuliikide puhul, äriühingute mõnel arenguetapil ning samuti esineb erilisi raskusi asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktide a ja c alusel abikõlblikes piirkondades ("toetatavad piirkonnad").

(33) Komisjon selgitab, et üldiselt nõuab komisjon enne riskikapitalimeetmete heakskiitmist turul esinevate probleemide kohta tõendite esitamist.

(34) Komisjon võib siiski olla valmis meetmed ilma täiendavate tõenditeta heaks kiitma juhul, kui täielikult või osaliselt riigiabist rahastatavate riskikapitalimeetmete kaudu ettevõtjatele makstava abi iga osamakse on maksimaalselt 500 000 eurot mittetoetatavates piirkondades, 750 000 eurot asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel abikõlblikes piirkondades või 1 miljon eurot asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti a alusel abikõlblikes piirkondades.

(35) Seega, kui ületatakse nimetatud summad, nõuab komisjon kavandatud riskikapitalimeedet õigustava turul esineva probleemi tõendamist enne meetme teatise VIII jao punktis 3 loetletud positiivsetele ja negatiivsetele kriteeriumitele vastavuse hindamist.

(36) Ühendkuningriigi kavandatud toetuskavas *Invest Northern Ireland Venture 2003* on ette nähtud riskikapitaliinvesteeringud Põhja-Iirimaa VKEdesse 250 000–1,5 miljoni Inglise naela (367 000–2,2 miljoni euro) ulatuses ühe investeeringu osamakse kohta.

(37) Vastavalt Ühendkuningriigi 2000.–2006. aasta piirkondliku abi kaardile loetakse Põhja-Iirimaa praegu asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel abikõlblikuks piirkonnaks.

(38) Kooskõlas teatise sätetega oleks komisjon seega valmis tunnistama turul esinevate probleemide olemasolu ilma edasiste tõendite esitamist, kui Põhja-Iirimaa VKEde täielikult või osaliselt riigiabist rahastatav riskikapital ei ületaks 750 000 eurot, nagu on teatise VI jao punktis 5 ette nähtud asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel abikõlblikele piirkondadele.

(39) Teates selgitab Ühendkuningriik, et kõik kavandatavate meetme materiaalsed küljed on vastavuses juba heaks kiidetud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondiga, välja arvatud kavandatav maksimaalne osamakse suurus 1,5 Inglise naela (2,2 miljonit eurot).

(40) Seetõttu on komisjon seisukohal, et otsus väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi kohta hõlmab kõiki 250 000–510 000 Inglise naela (367 000–750 000 euro) suuruseid investeeringuid ühe osamakse kohta, mida on kavandatud toetuskavas *Invest Northern Ireland Venture 2003*.

(41) Kooskõlas teatise sätetega peaks Ühendkuningriik toetuskava *Invest Northern Ireland Venture 2003* raames kavandatud 510 000–1,5 miljoni Inglise naela (750 000–2,2 miljoni euro) suuruste riskikapitaliinvesteeringute puhul tõendama turul esinevate probleemide olemasolu.

([6]) EÜT C 235, 21.8.2001, lk 3.

(42) Turul esinevate probleemi olemasolu tõendamiseks viitas Ühendkuningriik mitmele Põhja-Iirimaa riskikapitalituru iseärasusele, mida kinnitab vastav uuring. ([7]) Peamised väljatoodud põhjendused olid:

a) Põhja-Iirimaa VKEdele ei anta riskikapitali summade 250 000 ja 1,5 miljonit Inglise naela (367 000 ja 2,2 miljonit eurot) vahelises osamakse suuruses;

b) kuigi nimetatud probleem esineb ka teistes piirkondades, on see Põhja-Iirimaal tugevamalt avaldunud järgmistel põhjustel:

i) Põhja-Iirimaa riskikapitaliturg on ülejäänud Ühendkuningriigist palju aastaid maha jäänud koguinvesteeringute, tehingute arvu, vahendite arvu ja vahendite juhtimise oskuste kättesaadavuse poolest;

ii) Põhja-Iirimaa turu suuruse, asjaolu, et piirkond on ülejäänud Ühendkuningriigist füüsiliselt eraldatud, ja Põhja-Iirimaa rahvarahutuste pikaajalise mõju tõttu puuduvad täielikult kohalikud või mujal Ühendkuningriigis asuvad ja Põhja-Iirimaa VKEdesse investeerivad riskikapitalifondid, mida rahastab erasektor;

iii) lisaks on raske meelitada Põhja-Iirimaale kogenud fondijuhte.

(43) 26. novembri 2003. aasta kirjas teatas komisjon Ühendkuningriigile otsusest algatada asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus toetuskava *Invest Northern Ireland Venture 2003* suhtes.

(44) Komisjon väljendas nimetatud kirjas kahtlust, kas turul esinevate probleemide olemasolu tõendamiseks esitatud Ühendkuningriigi põhjendused õigustavad piisavalt riskikapitaliinvesteeringute osamakseid, mis tunduvalt ületavad asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel abikõlblikele piirkondadele teatises ettenähtud piirsummasid.

(45) Komisjon selgitas, et küsimust on vaja põhjalikumalt analüüsida. Analüüsi peaks kuuluma huvitatud isikute märkused. Alles pärast kolmandate isikute selgituste arvessevõtmist saaks komisjon otsustada, kas Ühendkuningriigi kavandatud meede mõjutab kaubandustingimusi sellisel määral, et see on vastuolus ühiste huvidega.

([7]) "Probleemid Põhja-Iirimaa turul VKEdele riskikapitalifondide pakkumisega". Invest NI, oktoober 2002.

III. **HUVITATUD POOLTE SELGITUSED**

(46) Vastuseks *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud ametliku menetluse avamise otsusele esitasid järgmised huvitatud isikud komisjonile selgitused:

— Enterprise Equity (NI) Limited

— Momentum Northern Ireland

— Qubis Limited

— Ulster Farmers' Union

— CBI Northern Ireland

— Institute of Directors Northern Ireland

— Investment Belfast Limited

— Inter Trade Ireland

— BDO Stoy Hayward

— The Ulster Society of Chartered Accountants

— International Fund for Ireland.

(47) Kõik saadud selgitused olid toetavad ja rõhutasid meetme tähtsust ning kavandatud maksimaalsete investeerimissummade asjakohasust.

(48) Huvitatud isikute esitatud väited ilmestavad Põhja-Iirimaa ettevõtjate raskusi 1–1,5 miljoni Inglise naela (1,5–2,2 miljoni euro) suuruste vahendite kogumisel. Põhjuseks on peamiselt järgmised asjaolud:

a) mujal Ühendkuningriigis suurendavad riskikapitalifondid investeeringute miinimumtaset ja see suundumus kandub üle ka Põhja-Iirimaale;

b) Põhja-Iirimaa ääremaa staatus mõjutab ebasoovitavalt vahendite maksumust;

c) mujal Ühendkuningriigis ja Iiri Vabariigis asuvad fondid ei ole huvitatud sellise suurusega investeeringutest ja ükski kohalik Põhja-Iirimaa fond ei ole võimeline selliseid investeeringuid tegema;

d) mineviku rahvarahutuste põhjustatud üldine ebaõige negatiivne ettekujutus avaldab Põhja-Iirimaale investeerimist kaaluvate investorite suhtumisele jätkuvalt mittesoodsat mõju.

IV. **ÜHENDKUNINGRIIGI SELGITUSED**

(49) Ühendkuningriigi selgitused komisjoni ametliku menetluse avamise otsusele vastavalt asutamislepingu artikli 88 lõikele 2 ja kolmandate poolte märkustele on kokku võetud järgnevates põhjendustes.

(50) Põhja-Iirimaa konkurentsivõime parandamiseks tuleb kõrvaldada terve rida majanduslikke puudujääke:

a) Põhja-Iirimaa sisemajanduse kogutoodang (SKT) elaniku kohta on väiksem Ühendkuningriigi keskmisest (77,5 % Ühendkuningriigi keskmisest). 1990ndate aastate jooksul on vahe vähenenud väga vähe (kolm protsendipunkti alates 1989. aastast);

b) Põhja-Iirimaal on majanduslik tootlus mõõdetuna SKTs töötaja kohta väiksem Ühendkuningriigi keskmisest (89 % Ühendkuningriigi keskmisest);

c) suur sõltuvus väikeettevõtjatest: kokku 85 000 ettevõtjat, millest 99 % töötab vähem kui 50 inimest ja 93 % töötab vähem kui 10 inimest;

d) tootmine seisneb endiselt madala lisaväärtusega "traditsiooniliste sektorite" osaluses, kõrge lisaväärtusega ettevõtlusteenuste sektor on poole väiksem vastavast Ühendkuningriigi sektorist;

e) võrreldes muude Ühendkuningriigi piirkondadega on vähe teadmistepõhiseid äriühinguid;

f) madal innovatsiooni- ning uurimis- ja arendustegevuse tase;

g) Ühendkuningriigi ühe madalaima uute ettevõtjate loomise tasemega piirkondi;

h) alustavatele äriühingutele suunatud laenu- ja omakapitalivahendite vähesus.

(51) Lisaks üldistele majanduse puudujääkidele on Põhja-Iirimaa riskikapitaliturg võrreldes muude Ühendkuningriigi piirkondadega mahajäänud:

a) riskikapitaliinvesteeringud moodustasid Põhja-Iirimaal 1985.–2002. aastal ainult 0,7 % Ühendkuningriigi riskikapitali koguinvesteeringutest, samal ajal oli Põhja-Iirimaa osa Ühendkuningriigi SKTs 2,2 %;

b) riskikapitalitegevus Põhja-Iirimaal peaks olema praegusest tasemest neli korda suurem, et olla võrdväärne muude Ühendkuningriigi piirkondande, näiteks Walesi või Šotimaa tasemega.

(52) Nähtusega on seotud mitmed üldised asjaolud:

a) asukoht ääremaal: Põhja-Iirimaa geograafiline asukoht on tunduvalt ebasoodsam;

b) kohaliku ettevõtluse kasv: rahvarahutused on viimastel aastatel kohaliku majanduse kasvu tunduvalt piiranud;

c) toetuste andmise traditsioon: on tekkinud seetõttu, et valitsus pidi sekkuma Põhja-Iirimaa tööstusarengu tegevusesse rohkem kui mujal Ühendkuningriigis. Seetõttu ei ole ettevõtjatel harjumust kaaluda uue kapitali kaasamist.

(53) Kuigi viimastel aastatel on asutatud mõned fondid, tuleb veel palju ära teha, eriti piisava tehingute voolu loomisel ja ka investorite ulatuse ja arvu suurendamisel:

a) Põhja-Iirimaal on riskikapital halvasti esindatud ning vähesed kohalikud fondid tegelevad peamiselt väiksemahuliste tehingutega;

b) piirkonnas on ainult kolm täiskohaga töötavat riskikapitalifondi juhti;

c) enamik olemasolevatest riskikapitalifondidest pakub investeeringuid alla 500 000 Inglise naela (730 000 euro);

d) uuringud näitavad, et turu arenedes suureneb tehnoloogiaettevõtjate algetapi keskmine rahastamine. Põhja-Iirimaal on järgmise viie aasta jooksul eeldatav kapitali puudujääk rahastamise esimeses osas 250 000–1,5 miljonit Inglise naela (367 000–2,2 miljonit eurot).

e) Arvestades projektide ulatuse kasvu ja ennustatavat nõudluse kasvu, tuleks järgmise viie aasta jooksul Põhja-Iirimaal luua kaks või rohkem 15 miljoni Inglise naela (22 miljoni euro) suurust fondi, millest üks oleks riigi vahenditest finantseeritav fond.

(54) Ühendkuningriigil ei olnud rohkem selgitusi kolmandate isikute vastukaja kohta, kuid rõhutati viimaste tugevat toetust kavandatud fondi loomisele.

V. **MEETME HINDAMINE**

(55) Komisjon on tutvunud kavaga, lähtudes asutamislepingu artiklist 87 ja eriti teatisest. Hinnangu kokkuvõte on esitatud põhjenduses 56 ja sellele järgnevates põhjendustes.

1. **Õiguspärasus**

(56) Toetuskavast teatades järgisid Ühendkuningriigi ametivõimud EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikest 3 tulenevaid kohustusi.

2. **Riigiabi olemasolu**

(57) Ühendkuningriik kinnitab, et välja arvatud riskikapitali rahastamise ühe osamakse maksimaalne lubatud suurus, on kõik muud *Invest Northern Ireland Venture 2003* materiaalsed küljed vastavuses komisjoni otsusega, mis käsitleb väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi.

(58) Seepärast järgib käesolev komisjoni hinnang riigiabi olemasolu kohta nimetatud otsuses antud hinnangut.

(59) Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi käsitlevas otsuses märkis komisjon, et kooskõlas teatise IV jao punktiga 2 tuleb riigiabi olemasolu hinnangus võtta arvesse võimalust, et riskikapitalimeetme abil võib anda toetust erinevatel tasanditel.

(60) Komisjon jõudis järeldusele, et väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufond kujutab endast riigiabi asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses investorite tasandil ja abisaavate VKEde tasandil. Samuti märkis komisjon, et kõnealune fond ega VKEdele antavad tagatiseta laenud valitseval kontrollmääral neli protsendipunkti või enam või tagatisega laenud valitseval kontrollmääral ei ole riigiabi asutamislepingu artikli 87 lõike 1 tähenduses.

(61) Nimetatud hinnang kehtib käesoleva otsuse esemeks olevate meetme kohta.

3. **Turul esinevate probleemide tõendamine**

(62) Kooskõlas teatise sätetega on komisjon valmis tunnistama turul esinevate probleemide olemasolu ilma edasiste tõendite esitamiseta, kui Põhja-Iirimaa VKEde täielikult või osaliselt riigiabist rahastatud riskikapital ei ületa 750 000 eurot, nagu on asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel teatise VI jao punktis 5 abikõlblikele piirkondadele ette nähtud.

(63) Ühendkuningriigi kavandatud meede näeb ette riskikapitaliinvesteeringuid Põhja-Iirimaa VKEdesse 250 000–1,5 miljoni Inglise naela (367 000–2,2 miljoni euro) suuruste ühekordsete osamaksetena.

(64) Vastavalt Ühendkuningriigi 2000.–2006. aasta piirkondliku abi kaardile loetakse Põhja-Iirimaa praegu asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel abikõlblikuks piirkonnaks. Sellele vaatamata tuleb Põhja-Iirimaad vastavalt Ühendkuningriigi 2000.–2006. aasta piirkondliku abi kaardile lugeda "ebatüüpiliseks" artikli 87 lõike 3 punkti c piirkonnaks, piirkondliku abi piirmääraga 40 %, mis üldiselt kehtib vastavalt artikli 87 lõike 3 punktile a abikõlblikuks tunnistatud piirkondade kohta.

(65) Kooskõlas teatise sätetega teatas komisjon Ühendkuningriigile, et kuna teatatud toetuskava raames kavandatavad riskikapitaliinvesteeringud ületavad asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel abikõlblikele piirkondadele ettenähtud 750 000 euro piirmäära, peab Ühendkuningriik esitama tõendid turul esinevate probleemide kohta.

(66) Et tõendada turul esinevate probleemide olemasolu, mis õigustavad Põhja-Iirimaa VKEdesse 750 000 eurot ületavate riskikapitaliinvesteeringute tegemist, esitas Ühendkuningriik põhjendused selle kohta, et Põhja-Iirimaa riskikapitaliturgu iseloomustavad iseärasused, mis eristavad nimetatud turgu teistest Ühendkuningriigi piirkondadest.

(67) Ühendkuningriigi esitatud põhjendusi toetab uuring selle kohta, et Põhja-Iirimaa VKEdele riskikapitali andmisel esineb tühimik 250 000–1,5 miljoni Inglise naela (367 000–2,2 miljoni euro) suuruste investeeringute osas.

(68) Kuigi selliseid tühimikke esineb ka teiste piirkondade turgudel, kinnitas Ühendkuningriik, et need on Põhja-Iirimaal tugevamalt avaldunud. Seda kinnitavad Ühendkuningriigi esitatud uuringutulemused.

(69) Vastavalt uuringule erineb Põhja-Iirimaa riskikapitalitegevus teistest Ühendkuningriigi piirkondadest, näiteks Šotimaast ja Ühendkuningriigi loodeosast ja Merseyside'i piirkonnast, oluliselt tehingute arvu ja väärtuse poolest. Kui 2000.–2002. aastal moodustasid Šotimaal tehtud tehingud algetapis ettevõtjatega 9,9 % ja Ühendkuningriigi loodeosas ning Merseyside'i piirkonnas tehtud tehingud 8,1 % Ühendkuningriigi turu kogumahust, oli Põhja-Iirimaa osa ainult 4,4 % Ühendkuningriigi turu kogumahust. Laienemisetapis ettevõtjatega tehtud tehingud moodustasid Ühendkuningriigi turu kogumahust vastavalt Šotimaal 10,2 %, Ühendkuningriigi loodeosas ja Merseyside'i piirkonnas 7,9 % ja Põhja-Iirimaal ainult 2,4 %.

(70) Alg- ja laienemisetapi tehingute väärtuse kohta näitab uuring, et 2000.–2002. aastal moodustas algetapi investeeringutes Šotimaa 8,1 %, Ühendkuningriigi loodeosa ja Merseyside'i piirkond 5,7 % ja Põhja-Iirimaa 2,2 % Ühendkuningriigi turu kogumahust. Erinevus on veelgi nähtavam laienemisetapis ettevõtjatega tehtud tehingute väärtusi vaadates. Siin on Šotimaa osa Ühendkuningriigi turu kogumahust 9,5 %, Ühendkuningriigi loodeosa ja Merseyside'i piirkonna osa 21,2 % ja Põhja-Iirimaa osa ainult 0,7 % Ühendkuningriigi turu kogumahust.

(71) Seda asjaolu kinnitavad ka uuringu andmed, milles võrreldakse 2000.–2002. aastal tehtud tehingute keskmisi väärtusi. Ühendkuningriigi algetapis ettevõtjatesse tehtud investeeringute keskmine suurus on 1,14 miljonit Inglise naela, Šotimaal oli see 0,93 miljonit Inglise naela, Ühendkuningriigi loodeosas ja Merseyside'i piirkonnas 0,81 miljonit Inglise naela ja Põhja-Iirimaal 0,36 miljonit Inglise naela. Laienemisetapis VKEde puhul on taas erinevus selgemalt väljendunud. Kui Ühendkuningriigi keskmine on 2,82 miljonit Inglise naela, Šotimaa keskmine 2,63 miljonit Inglise naela ja Ühendkuningriigi loodeosa ja Merseyside'i piirkonna keskmine 7,62 miljonit Inglise naela, siis Põhja-Iirimaa keskmine ulatub ainult 0,86 miljonit Inglise naelani.

(72) Nimetatud näitajaid, mis kinnitavad Põhja-Iirimaa riskikapitalituru suhtelist nõrkust – vastavalt uuringule moodustavad Põhja-Iirimaa investeeringud üldiselt ainult 0,7 % Ühendkuningriigi investeeringute kogumahust, kuigi Põhja-Iirimaa osa Ühendkuningriigi SKTs on 2,2 % – eriti laienemisetapis olevate VKEde puhul, saab põhjendada, jälgides praegu Põhja-Iirimaal aktiivselt tegutsevaid riskikapitalifonde. Ainult üks kaheksast olemasolevast ja tegutsevast riskikapitalifondist pakub 250 000–1,5 miljoni Inglise naela suurust rahastamist, kuid nimetatud fond on jõudnud juba investeerimisaja lõppu. Teised fondid rahastavad ainult tehinguid, mis on väiksemad kui 250 000 Inglise naela.

(73) Ühendkuningriigi poolt komisjonile esitatud uuringus väidetakse, et nimetatud tühimik 250 000–1,5 miljoni suuruste tehingute omakapitali rahastamises on selgelt seotud eespool põhjenduses 50 ja sellel järgnevates põhjendustes kirjeldatud Põhja-Iirimaa üldiste sotsiaalmajanduslike tingimustega. Need Põhja-Iirimaa iseärasused, nimelt tema asukoht ääremaal ja rahvarahutuste pärand, on süvendanud kahte komisjoni kirjeldatud turul esinevate probleemide põhjust: puudulik ja ebaühtlane teave ja kõrged tehingukulud.

(74) Otsuses algatada seoses kavandatud abimeetmega asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetlus märkis komisjon, et kuna kavandatud maksimaalsed investeeringute suurused ületasid oluliselt teatises ettenähtud maksimaalseid investeeringute suurusi, osutus vajalikuks paluda huvitatud isikutel esitada selgitused, et otsustada, kas meede mõjutab kaubandustingimusi määral, mis on vastuolus ühiste huvidega.

(75) Kõik huvitatud isikutelt saadud selgitused olid toetavad ja rõhutasid nii meetme üldist tähtsust kui ka kavandatud maksimaalsete investeeringusummade asjakohasust.

(76) Võttes arvesse komisjoni esialgses teatises esitatud teavet, huvitatud isikute selgitusi ja samuti asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 sätestatud menetluse algatamise otsuse vastuvõtmisele järgnenud Ühendkuningriigi poolt esitatud lisateavet, on jõutud järeldusele, et Ühendkuningriik on esitanud piisavalt tõendeid Põhja-Iirimaa riskikapitaliturul esinevate probleemide olemasolu kohta.

4. **Meetme vastavus**

(77) Ühendkuningriik kinnitab, et kõik kavandatud meetme materiaalsed küljed on vastavuses komisjoni otsusega väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi kohta, välja arvatud riskikapitali rahastamise ühekordse osamakse maksimaalne lubatud suurus.

(78) Seetõttu järgib teatatud riigiabi vastavuse hinnang hinnangut, mis anti otsuses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate riskikapitali- ja laenufondi kohta. Nimetatud otsuses jõudis komisjon järeldusele, et kõik teatise VIII jao 3 punktis loetletud positiivsed tegurid olid olemas. See kehtib ka *Invest Northern Ireland Venture 2003* fondi kohta.

(79) Järgmisi tegureid loetakse positiivseteks teguriteks:

a) Investeeringute piirdumine loomisel ja algetapis VKEdega ja/või VKEdega, kes soovivad laieneda või tegevust mitmekesistada.

b) Keskendumine riskikapitalituru probleemidele: VKEde rahastamine omakapitali ja kvaasikapitali investeeringutega.

c) Investeerimisotsuste kasumipõhisus: turumajanduse investorid tagavad vähemalt 40 % fondi kapitalist. Investeerimisotsuseid teevad professionaalsed fondijuhid ja nende töötasu on otseselt seotud fondi tulemuslikkusega.

d) Investorite ja investeerimisfondide vaheliste moonutuste miinimumini viimine: investorid valitakse pakkumismenetluse teel. Erainvestoritele teatatakse investeerimisvõimalusest reklaami teel. Ühtegi isikut ega organisatsiooni ei jäeta ilma võimalusest fondi investeerida. Investorid valitakse minimaalsete vajalike nõudmiste alusel, et mõjutada erasektorit investeerima. Investorite ülemääraste hüvitiste vältimiseks jagatakse soodustused avaliku ja erasektori investorite vahel vastavalt nende investeeringute tasemele.

e) Valdkondlik lähenemine: tundlikud valdkonnad jäetakse välja.

f) Äriplaani alusel tehtavad investeeringud: kõikide investeeringute aluseks on äriplaani kavand koos erinevate standardsete ettevõtlusalaste testidega, et olla kindel projekti elujõulisuses ja oodatavas ärikasumis.

g) Üksikettevõtja suhtes kohaldatavate abimeetmete kumuleerimise vältimine: Ühendkuningriigi ametivõimud on kinnitanud, et kõnealuse toetuskava raames riskikapitalitoetust saavate VKEde puhul vähendatakse investeeringu ajal piirkondliku ja VKEde abi osatähtsust 30 % võrra võrreldes osatähtsusega, mida komisjon oleks muidu pidanud sobivaks.

(80) Seetõttu on jõutud järeldusele, et komisjoni nõutud positiivsed tegurid on teatatud toetuskava puhul olemas.

VI. **JÄRELDUS**

(81) Seetõttu on jõutud järeldusele, et toetuskava *Invest Northern Ireland Venture 2003* vastab teatises sätestatud tingimustele. Seetõttu tuleks teatatud meede kuulutada ühisturuga kokkusobivaks vastavalt asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punktile c kui teatud majandustegevuste või teatud majanduspiirkondade soodustamiseks ettenähtud meede, mis ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega,

ON VÕTNUD VASTU KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Riigiabi, mida Ühendkuningriik kavatseb rakendada toetuskava *Invest Northern Ireland Venture 2003* raames, on ühisturuga kokkusobiv asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c tähenduses.

Seega on Ühendkuningriigil lubatud abi rakendada.

Artikkel 2

Ühendkuningriik esitab abi rakendamise kohta aastaaruande.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendkuningriigile.

Brüssel, 20. oktoober 2004

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Mario MONTI